

خبر

رای منفی مجلس به اصلاح برنامه پنجم مرکز آمار تنها مرجع انتشار آمار اقتصادی

■ فارس: یک فوریت طرح کمیسیون برنامه و بودجه مجلس برای اصلاح ماده ۵۴ قانون برنامه پنجم و اجازه انتشار اطلاعات اقتصادی به دیگر نهادهای اقتصادی مانند بانک مرکزی مطرح شد که رای نیاورد و انحصار انتشار آمارهای اقتصادی در دست مرکز آمار ایران باقی ماند. در جلسه دیروز مجلس اصلاح ماده ۵۴ قانون برنامه پنجم برای مجاز شدن دیگر دستگاه‌های اقتصادی برای انتشار آمار به رای گذاشته اما با حضور عادل آذر رییس مرکز آمار و اعلام مخالفت دولت نتوانست حد تصاب دوسوم رای مجلس را به دست آوردبراساس ماده ۵۴ قانون برنامه پنجم توسعه، مرکز آمار تنها متولی تولید و انتشار آمار تعیین شد و سایر دستگاه‌ها نمی‌توانند اطلاعات و آمار به دست آورده را منتشر کنند. پس از گذشت چند ماه از اجرای قانون برنامه پنجم توسعه، اختلاف آمارهای اقتصادی مرکز آمار و بانک مرکزی در محاسبه نرخ تورم و عدم انتشار نرخ رشد اقتصادی اعتراض و انتقادات بسیاری از نمایندگان مجلس را سبب شد. مرکز آمار تنها نرخ تورم ماه‌های فروردین و اردیبهشت را با چند ماه تأخیر منتشر کرد و بانک مرکزی هم به دلیل عدم امکان ارایه آمار، دیگر گزارش‌های اطلاعات اقتصادی و آمارهای ماهانه از نرخ تورم را منتشر نکرد و تنها رییس کل بانک مرکزی در نشست‌های خبری و حاشیه‌هایش با گاهی اقدام به اعلام نرخ تورم محاسبه شده توسط این بانک می‌کرد. البته باید از این مساله هم غافل نشد که بهمنی نرخ تورم آذر را اعلام نکرده است و براساس حدس و گمان تورم در آذر ماه ۲۰/۶ درصد بوده است.

هشدار ایران به هند

■ فارس: یک پایگاه خبری با اشاره به اولیتناموم یک ماهه ایران به هند در مورد توسعه میدان گازی فرزاد این اقدام را هشدارى به دهلنو برای عدم همراهی با تحریم‌ها علیه ایران دانست. ایران به شرکت‌های هندی ضرب‌الاجلی یک ماهه داد تا قرارداد توسعه میدان گازی فرزاد را امضا کنند. به گزارش گلوبال‌پست به نظر می‌آید این حرکت بنا بقصد تهدید هند برای عدم حمایت از تحریم‌های آمریکا صورت گرفته است. این اقدام یک روز پس از آن انجام شد که آمریکا اعلام کرد تحریم‌های بیشتری علیه ایران وضع خواهد کرد. هند به دنبال معافیت از تحریم‌های نفتی آمریکا علیه ایران است.

ادامه از صفحه اول

حکایت یک تصویر سازی

جوانان با دنیایی از شور و عشق سرود خمینی ای امام را نمی‌خوانند و به جای آنها نظامی‌هایی هستند که برای استقبال از تصویر امام به صف شده‌اند و تصویر از بین آنها به ناکجا آباد می‌رود. دیگر از خیابان‌های پر از دحام و جمعیت مشتاق و خودجوش خبری نیست از گل‌هایی که دختران و پسران جوان میان خیابان‌ها گذاشته‌اند چیزی به چشم نمی‌آید. این تصویر موقلای از میان انبوه مردم به بهشت‌نرها نمی‌رود. در میان خیل عظیم مشتاقان سری به بوستان شهنا نمی‌زند. به پدران و مادران داغدار فرزندان دست‌داده تسلیت نمی‌گوید. همه ملت را يد واحده نمی‌داند. به ملت تکیه ندارد. کشف زدن‌ها و تکبیرهای متوالی و پرشور زنان و مردان این سرزمین سخن او را تأیید نمی‌کند. از سینما دفاع نمی‌کند. سرزده به دیدار بیماران و مجروحان در بیمارستان نمی‌شناید. فشاری از جمعیت برای رسیدن به او نیست تا جایی که عماله‌ها ایشان را سر بیفتند و شهید گرفتار آقای مطهری نگران و قاطع بگوید امروز حفظ جان امام از اوجب واجبات است. این در حالی است که هیچ‌کس به اسام نام و عرضه نمی‌داد، کسی در فکر به دست آوردن امتیازی نبود و هیچ‌کس در فکر گرفتن عکسی در کنار ایشان که با آن در آینده متمایز شود، نبود. هیچ عکس مستقلی از شهید بزرگوار آقای بهشتی در کنار امام در دست نیست. نقل استامانی کتابی درباره نهضت امام‌خمینی(ره) تدوین شد و نسخه‌های آن را به ایشان دادند و مرحوم امام چنین گفته بودند پس جایگاه مردم کجاست؟ مگر تاریخ منعکس‌کننده زندگی مردم نیست؟ اما این تصویر دومیی وضع دیگری دارد و از زمین تا آسمان با آن شخصیت چندساحتی تلاوت می‌کند. این تصویر دومیی در همه جا توسط دیگران جابه‌جا می‌شود و راه‌های از خود ندارد و از جمع نظامی‌ها بگذره به مدرسه‌ها دیده شده می‌شود و در اطراف آن کسائی نمی‌نشینند که هیچ موقعیتی در کنار امام نداشته‌اند. آنها به چشمان تصویر خیره شده‌اند، چشمانی که فقط در تصویر امکان خیره شدن به آن وجود دارد، بی‌آنکه انتظار نشیندن سخنی را داشته باشند و جای کسائی خالی است که عرصه‌های اندیشه و جهاد و مبارزه را در کنار امام پیش می‌برند. یاد روزی می‌آید که امام استوار و آرام در قاب پنجره ایستاد و با دستنی برافراشته به ابراز احساسات و سلام نظامی پرسنل شجاع نیروی‌هوایی و هواینوز پاسخ داد. هیبت و هیات این بیون چنان بود که توان امرای ارتش شاه را شکست و فردای آن روز ستاد مشترک نیروهای مسلح آن را تکذیب کرده، تکذیبی که هیچ‌کس باور نکرد. نمی‌دانم کسائی که تصویر دومیی امروز را به هر نیتی به نمایش گذاشته‌اند تا چقدر با حس و حال جمعیت انبوه و مشتاق دیروز و نظامیان و سربازان پیوسته به انقلاب و جذبه معنوی و ماندگار امام همراه و آشنا‌بند و فراتر است چه امامی را به نسل امروز معرفی کنند. آنهاپی که انفعال خودشان را در سال‌های جوانی از یاد برده و مثلاً از سر لیسوزی برای نظام از کوهوت سن و دهن و عمل آن بزرگ می‌گویند، می‌خواهند چه انقلابی را معرفی کنند؟ آیا نمی‌دانند که به تعبیر مقام معظم رهبری، این انقلاب بی‌ام خمینی در هیچ جای جهان شناخته‌شده نیست؟

«وزیر ارشاد دولت اصلاحات

خبر

رای منفی مجلس به اصلاح برنامه پنجم مرکز آمار تنها مرجع انتشار آمار اقتصادی

■ فارس: یک فوریت طرح کمیسیون برنامه و بودجه مجلس برای اصلاح ماده ۵۴ قانون برنامه پنجم و اجازه انتشار اطلاعات اقتصادی به دیگر نهادهای اقتصادی مانند بانک مرکزی مطرح شد که رای نیاورد و انحصار انتشار آمارهای اقتصادی در دست مرکز آمار ایران باقی ماند. در جلسه دیروز مجلس اصلاح ماده ۵۴ قانون برنامه پنجم برای مجاز شدن دیگر دستگاه‌های اقتصادی برای انتشار آمار به رای گذاشته اما با حضور عادل آذر رییس مرکز آمار و اعلام مخالفت دولت نتوانست حد تصاب دوسوم رای مجلس را به دست آوردبراساس ماده ۵۴ قانون برنامه پنجم توسعه، مرکز آمار تنها متولی تولید و انتشار آمار تعیین شد و سایر دستگاه‌ها نمی‌توانند اطلاعات و آمار به دست آورده را منتشر کنند. پس از گذشت چند ماه از اجرای قانون برنامه پنجم توسعه، اختلاف آمارهای اقتصادی مرکز آمار و بانک مرکزی در محاسبه نرخ تورم و عدم انتشار نرخ رشد اقتصادی اعتراض و انتقادات بسیاری از نمایندگان مجلس را سبب شد. مرکز آمار تنها نرخ تورم ماه‌های فروردین و اردیبهشت را با چند ماه تأخیر منتشر کرد و بانک مرکزی هم به دلیل عدم امکان ارایه آمار، دیگر گزارش‌های اطلاعات اقتصادی و آمارهای ماهانه از نرخ تورم را منتشر نکرد و تنها رییس کل بانک مرکزی در نشست‌های خبری و حاشیه‌هایش با گاهی اقدام به اعلام نرخ تورم محاسبه شده توسط این بانک می‌کرد. البته باید از این مساله هم غافل نشد که بهمنی نرخ تورم آذر را اعلام نکرده است و براساس حدس و گمان تورم در آذر ماه ۲۰/۶ درصد بوده است.

■ آق‌ای اوجی، در حال حاضر وضعیت صادرات گاز ترکمنستان به ایران نامتفاانه با نوسان روبه‌روست، یک وقت زیاد می‌شود، گاهی کاهش می‌یابد.»
■ میزان صادرات گاز ترکمن‌ها به ایران از مسیر کردکوی چقدر است؟
«بین هشت تا ۱۵ میلیون مترمکعب متغیر است.»
■ آیا شما به این اطمینان رسیدهاید که کاهش صادرات ترکمنستان به ایران فقط به دلیل سرمای هوا بوده و مربوط به مسایل سیاسی و فشار آمریکاست؟
«آنها به ما اعلام کرده‌اند که کاهش صادرات گازشان به دلیل مسایل فنی است.»

وضعیت ترکمن‌ها چطور است
ایران از دو مسیر، مجموعاً ۴۰ میلیون مترمکعب از گاز ترکمنستان را وارد می‌کند. حدود ۲۰ میلیون مترمکعب از طریق سرخس و ۲۰ میلیون مترمکعب از خط لوله «کردکوی» - ساعت ۱۲ شب جمعه گذشته، گاز خط لوله «کردکوی» قطع شد. این خبر دو روز اعلام نشد. از صبح دوشنبه، گاز ترکمن‌ها دوباره از طریق خط لوله «کردکوی» به ایران رسید اما نه با ظرفیت کامل. گاز ترکمنستان، نیاز شمال شرق کشور را برطرف می‌کند. یک منبع مطلع به تشریح وضعیت جوی ترکمنستان به شرق گفت: «از دو، سه روز پیش بسیاری از لوله‌های آب به دلیل سرما ترکیده، برق بخش‌هایی از ترکمنستان قطع شده و ارتفاع برف در برخی نقاط شهر به دو متر رسیده است. در برخی خیابان‌های پایتخت هم در سطح لای قلی زغال سنگ آتش زده‌اند تا مردم بتوانند تردد کنند.»
دو سال پیش، تهران و عشق‌آباد روی فرمول جدید فروش گاز توافق کردند و سقف تبادلات گازی را افزایش دادند.

اوجی: نیاز گازی ترکیه را تامین می‌کنیم
سرمای هوا تنها صادرات گاز ترکمنستان به ایران

شرق: خبرها از احتمال ارایه لایحه متمم برای رفع ایرادات بودجه ۹۱ حکایت می‌کند و به نظر می‌رسد نه تنها فرصت قانونی دولت برای تدوین لایحه بلکه تاخیر ۵۷ روزه نیز برای بستن سند دخل و خرج یک ساله کشور کافی نبوده که لایحه بودجه نبیند. تدوین شد و با گذشت یک هفته از ارایه لایحه بودجه به مجلس، خانه ملتی‌ها از کاستی‌های بودجه می‌گویند و از ردیف‌ها خبر می‌دهند که در لایحه دیده نشده‌اند. در همین خصوص گفته می‌شود، منابع درامدی قانون هدفمندسازی یارانه‌ها در لایحه بودجه ۹۱ پیش‌بینی نشده است و مجلسی‌ها از بی افزودن ردیف مستقل جهت اجرای این قانون در لایحه هستند. خبری که سخنگوی کمیسیون طرح تحول اقتصادی از آن حکایت می‌کند و با اشاره به پیش‌بینی نشدن منابع در آمدی قانون هدفمندسازی یارانه‌ها در لایحه بودجه سال ۹۱، از افزودن ردیف مستقل جهت اجرای هدفمندسازی یارانه‌ها از سوی مجلس خبر می‌دهد. در همین خصوص کاظم دلخوش با اشاره به تکلیف دولت در برنامه پنجم توسعه برای منظور کردن ردیف مستقل بودجه‌ای جهت اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها به «پیش‌بینی می‌کند: هر لایحه بودجه سال آینده به این موضوع توجهی نداشته است، ولی مجلس در فصل رسیدگی به لایحه حتماً یک ردیف جدید به لایحه بودجه ۹۱ برای اجرای فاز دوم هدفمندسازی یارانه‌ها خواهد افزود.» دلخوش در حالی از احتمال ارایه لایحه متمم برای ترمیم لایحه بودجه ۹۱ خبر می‌دهد که این رزمزه و احتمال از سویی سایر نمایندگان نیز

رشد ملایم قیمت‌ها

شرق: این روزها اگر در سایت‌ها به دنبال خبری درباره ارز و دلار و به خصوص قیمت‌ها بگردید، نتیجه تقریباً صفر است و خبرهای رسمی هم معمولاً به اظهار نظر متوالی رسمی بازار خلاصه می‌شود. در چنین شرایطی هم طبیعی است که نبض بازار در دست شایعات باشد. شایعه و خبر غیررسمی دیروز هم نایاب شدن حواله ارزی در بازار بود. اما صرافان این کمبود را تأیید نمی‌کردند. یکی از فروشندگان رسمی بازار ارز در همین خصوص به «شرق» گفت: «چنین خبری صحت ندارد و صراف‌ها در مورد حواله ارزی به مشتریانشان خدمات ارایه می‌کنند.» او در مورد قیمت ارزهای مختلف در بازار هم تأکید کرد: «روز گذشته دلار صعود روی شیب ملایم را تجربه کرد و پوند هم کم‌کم از مرز سه هزار تومان به نوسان خود ادامه داد.» این صراف یادآور شد: «لیر ترکیه بعد از چند روز نزول دوباره به آن‌سوی مرز هزار تومان بازگشت و دلار کلاً‌ها هم اندکی ارزان‌تر از دلار آمریکایی فروش می‌رفت.» به گفته او بازار کم‌کم‌ان نیمه تعطیل است و کمترین خرید و فروش در آن انجام می‌شود. این در حالی است که آرایش و دست‌کم کاهش خرید و فروش به بازگشت آرامش تعبیر می‌شود.

ارز	قیمت(تومان)	تغییر(صاف)
دلار آمریکا	۱۹۰۰	+۵۰
یورو	۲۴۷۰	+۲۰
پوند انگلیس	۲۹۸۰	+۳۰
دلار کانادا	۱۸۸۰	+۳۰
یکمصد بین‌ال‌اپین	۲۳۳۰	+۳۰
درهم امارات	۵۱۵	-
لیر ترکیه	۱۰۸۰	+۲۸۰

اقتصاد

صادرات گاز ترکمنستان به ایران، صبح دیروز برای دومین بار به طور کامل قطع و دوباره وصل شد

معاون وزیر نفت: نیاز گازی ترکیه را تامین می‌کنیم

رضا زندگی

را مختل نکرده است. جمهوری آذربایجان هم دیروز، صادرات گازش به ترکیه را متوقف کرد. شرکت سوکار جمهوری آذربایجان به دلیل سرمای شدید هوا صادرات روزانه ۱۸ میلیون مترمکعب گاز را به ترکیه قطع کرد.

به گزارش خبرگزاری‌ها، روسیه هم روز گذشته، صادرات گازش را به ترکیه کاهش داده است. «مهر» دیروز از درخواست شرکت بوتاش ترکیه برای افزایش میزان صادرات گاز ایران خبر داد. «شرق» از معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی گاز می‌پرسد:

■ آیا مقامات ترکیه رسماً از شما درخواستی برای افزایش صادرات گاز داشته‌اند؟

«تاکنون ارتباطی با آنها نداشته‌ام.»

■ در حال حاضر، چقدر به ترکیه گاز می‌فروشید؟

«ما تلاش مان را می‌کنیم تا نیاز گازی ترکیه را تامین کنیم»

قبرارد صادرات گاز ایران به ترکیه ۱۵ سال پیش و در زمان نجم‌الدین اربکان امضا شد. براساس این قرارداد ایران باید سالانه ۱۰ میلیارد مترمکعب (روزانه ۳۰ میلیون مترمکعب) به ترکیه گاز صادر کند. از ابتدای سال جاری

مجلسی‌ها در انتظار لایحه متمم بودجه ۹۱ بودجه کامل نیست

مطرح شده است، در همین خصوص پیمان فروزش به «پسنا» می‌گوید: «تا به‌جا به ایرادات و اشکالات لایحه بودجه سال آینده به ویژه در بخش‌های عمرانی، نامشخص بودن اجرای فاز دوم هدفمندسازی یارانه‌ها، نفاوت در نرخ از پیشنهادی بودجه و نرخ ارز مدنظر بانک مرکزی، ایرادات به دولت انتقال داده شده و براساس شنیده‌ها قرار است در قالب لایحه متمم بودجه، ایرادات و اشکالات برطرف شود.» وی با اشاره به نرخ ارز پیشنهادی لایحه بودجه سال ۹۱ و نرخ ارز مدنظر بانک مرکزی افزود: «یکی از ایرادات لایحه بودجه نرخ ارز است، ارزی که از سوی بانک مرکزی ارایه می‌شود هزار و ۲۲۶تومان فروخته می‌شود، ولی در لایحه بودجه هزار و ۱۵۰تومان ارایه شده است. مابه‌التفاوت این مبلغ از کجا و در کدام حساب‌های ملی محاسبه می‌شود؟»

نامه‌نگاری با دولت
احتمال ارایه متمم بودجه زمانی شکل جدی‌تر به خود گرفت و ایرادات بزرگ لایحه را پررنگ‌تر کرد که موسی‌الرضا ثروئی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه از نامه‌نگاری یارانه‌ای این کمیسیون به دولت خبر داده و گفته است که در نشست روز دوشنبه کمیسیون بودجه قرار شد، رضا عبداللهی، رییس

کوچک‌ها محبوب شدند

شرق: دیروز در بازار سهام تهران شاخص باز هم منفی شد. آن هم با نزول سه رقمی. در هجدهمین روز بهمن ماه، تشکیل صف‌های متعدد از چهار صنعت کوچک بازار، نشانه‌ای واضح‌تر از فاصله گرفتن فعالان از صنایع مطرح بود. بازار گویا باز هم به صنایع کوچک اقبال پیدا کرده تا نشان دهد نسبت به شرایط کلان همچنان نامطمئن است و به سویی سهام بزرگ و همسو با جهت کلی بازار نمی‌رود. علاوه بر صنعت قند و شکر که همچنان پرچم‌چین صف‌های خرید را در اختیار دارد، صنایع ساختمان، غذا و کالشی چندین صف خرید را تشکیل دادند. در صنعت ساختمان که اجماع کلی بر رشد آن در میان مدت وجود دارد، نمادهای کوچک‌تر با صف‌های محکم‌تری روبه‌رو می‌شوند گرچه خود را با اعتماد به بانک مرکزی امتحان کنند، افزایش یافت این بانک دست‌سور عبث‌نشین‌ی داد واعلام کرد که پیش‌فروش چهارماهه را متوقف می‌کند، تصمیمی که احتمال تحقق نظریه بدبین‌ها را تقویت می‌کرد. به این ترتیب عجیب نبود و نیست که قیمت سکه دوباره رو به صعود بگذارد ضمن اینکه افزایش قیمت‌های جهانی و تغییر جهت نقدینگی از بازار ارز به سکه هم مزید بر علت شد تا قیمت تمام‌بهار آزادی دوباره به کلال ۸۰۰ هزار تومان بازگردد و در این کلال باقی بماند.

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
شاخص کل	۲۵۴۳۶/۶	-۱۴۳/۲
شاخص ۳۰ شرکت بزرگ	۱۵۳۳/۲	-۱۳
شاخص آزاد شناور	۳۲۵۳۰/۳	-۲۰۵/۴
شاخص بازار اول	۲۱۴۷۴/۹	-۱۳۱/۱
شاخص بازار دوم	۳۱۹۷۲/۶	-۱۶
شاخص صنعت	۱۹۸۷۴/۶	-۱۲۲/۵

گوشش

محمّدخوش‌چهره:

فردگرایی در تصمیم‌گیری‌ها اقتصاد ایران را به بیراهه برد

رضا غیبی

در مجامع حقوقی ممکن است حدود پنج سال زمان ببرد. ترک‌نیوز، طی گزارشی مدعی شده که ایران به قرارداد گازی‌اش با ترکیه عمل نکرده است. این رسانه مازاد گازی تولیدی ایران را تنها سه میلیون مترمکعب اعلام کرده است.

سرما قیمت نفت را هم افزایش داد
سرمای هوا در اروپا فقط گاز را قطع نکرده است. قیمت نفت برنت دریای شمال هم دیروز افزایش یافت و با بیش از دو دلار به مرز ۱۱۷ دلار رسید. افزایش قیمت سوخت در اروپا و نگرانی از عدم تلاوم عرضه نفت ایران به اروپا از دلایل اصلی افزایش قیمت نفت بوده است. دیروز نمایندگان مجلس ایران، مشغول جمع‌آوری امضا برای توقف زود هنگام عرضه نفت به برخی کشورهای اروپایی بودند. این در حالی است که رویترز در تازه‌ترین گزارش خود، دیروز درباره احتمال کمبود گاز ایران در بازارهای آسیایی و تمهید مشتریان نوشت: «میزان صادرات نفت کشورهای غرب افریقا به کشورهای آسیایی، در سال‌های اخیر افزایش چشمگیری داشته است. این میزان در ماه جاری فوریه به ۱/۸ میلیون بشکه می‌رسد.» این رقم در سه ماه نخست سال ۱۱/۷۹،۲۰۱ میلیون بشکه بود و منابع خبری اعلام کرده‌اند صادرات نفت انگولا به چین طی ماه مارس ۲۰درصد نسبت به سه ماه گذشته افزایش می‌یابد که بخش زیادی از آن جایگزین نفت ایران می‌شود.» اگر دو ستانور آمریکایی چند روز پیش بیانیه فشار دیپلماتیک به ترکمنستان در خصوص قطع صادرات گاز به تهران را امضا کردند، نمایندگان مجلس ایران هم حالا فعال شده‌اند. اگر ترک‌ها هم می‌خواستند با توجه به شرایط بین‌المللی ایران و نقش آفرینی در این تحولات، امتیاز کاهش قیمت گاز بگیرند فعلاً سرمای هوا، آنها را به دامن ایران کشانده است.

قطعی گاز در ایران ندرایم

موج سرما، ایران را هم در بر گرفته است. حدود ۱۷ استان کشور دمای پایین‌تر از صفر درجه دارند. به گفته، بوجارزاده، مدیراطلاع‌رسانی شرکت ملی گاز، ظرفیت تولید گاز کشور حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب در روز است که ۵۰ میلیون مترمکعب آن در کشور مصرف می‌شود. «هر حال حاضر حدود ۲۰ تا ۲۵ میلیون مترمکعب در روز، گاز به نیروگاه‌ها می‌دهیم. ضمن اینکه در شهر‌های صنعتی هم هیچ‌گونه محدودیتی اعمال نکرده‌ایم. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران هم در گفت‌وگو با شرق با درخواست از مردم برای صرفه‌جویی در مصرف گاز اعلام کرد: «ما در هیچ جای کشور قطعی گاز نداشته‌ایم.»

ارقام واقعی نیست و بودجه را دچار مشکل می‌کند.
لایحه بودجه، ۳۰ هزار میلیارد تومان کسری دارد
موضوع دیگری که دیروز از صفحات بودجه ۵۱۰ هزار میلیارد تومانی بیرون کشیده شد، کسری بودجه ۲۰ هزار میلیارد تومانی در لایحه پیشنهادی برای بودجه سال آینده کل کشور است. به گزارش «مهر» تراز عملیاتی لایحه بودجه سال آینده کل کشور منفی بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان است، یعنی هزینه‌های بودجه‌ای، ۳۰ هزار میلیارد تومان بیشتر از درآمدهای بودجه‌ای پیش‌بینی شده بود. این در حالی است که تراز عملیاتی در بودجه سال جاری حدود ۲۵ هزار میلیارد تومان بوده است. براساس لایحه بودجه سال ۹۱ کل کشور، کل درآمدها بیش از ۶۸ هزار و ۴۷۱ میلیارد تومان و کل هزینه‌ها بیش از ۹۸ هزار و ۵۰۸ میلیارد تومان پیش‌بینی شده است. این در حالی است که بودجه هدفمندی یارانه‌ها در دل بودجه شرکت‌های دولتی - به صورت پنهان - گنجانده شده است. برآوردها نشان می‌دهد بودجه هدفمندی یارانه‌ها در لایحه بودجه سال ۹۱ بیش از ۷۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است. دولت اعتبار هدفمندی یارانه‌ها به بودجه سال‌جاری را حدود ۶۲ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی کرده بود که مجلس شورای اسلامی آن را به حدود ۵۷ هزار میلیارد تومان کاهش داد. براساس قانون بودجه سال‌جاری، باید ۸۰درصد از اعتبار هدفمندی یارانه‌ها به مردم و ۲۰درصد به بخش تولید اختصاص یابد.

بازار داغ طلای دست دوم

شرق: بازار طلا و سکه در آرامش نسبی به سر می‌برد هرچند که به نظر می‌رسد هم‌زمان با تلاطم قیمت‌های جهانی اشتیاق برای خرید سکه تا حدودی جای خود را به هیجان خرید طلا به خصوص طلای دست دوم و بدون اجرت داده است. بانک مرکزی در ماه‌های گذشته چند بار برای کنترل سکه راه عرضه‌های آزمون را در پیش گرفت و به بار هم توانست برای مدتی قیمت‌ها را مهار کند در آخرین تلاش هم این بانک به جای فروش نقدی اقدام به پیش‌فروش سکه کرد. این روش جدید در ابتدای راه، مشتری چندانی نداشت این استقبال کم به تمایل مشتریان سکه به خرید نقدی، سودآوری سریع و البته بی‌اعتمادی مردم به قطعیت تحویل سکه تعبیر شد اما وقتی ورق برگشت و تعداد کسانی که تصمیم گرفتند شانس خود را با اعتماد به بانک مرکزی امتحان کنند، افزایش یافت این بانک دست‌سور عبث‌نشین‌ی داد واعلام کرد که پیش‌فروش چهارماهه را متوقف می‌کند، تصمیمی که احتمال تحقق نظریه بدبین‌ها را تقویت می‌کرد. به این ترتیب عجیب نبود و نیست که قیمت سکه دوباره رو به صعود بگذارد ضمن اینکه افزایش قیمت‌های جهانی و تغییر جهت نقدینگی از بازار ارز به سکه هم مزید بر علت شد تا قیمت تمام‌بهار آزادی دوباره به کلال ۸۰۰ هزار تومان بازگردد و در این کلال باقی بماند.

طلای سکه	قیمت(تومان)	تغییر(صاف)
طرح قدیم	۸۲۰۰۰۰	-
طرح جدید	۸۲۰۰۰۰	-
نیم‌سکه	۴۰۰۰۰۰	-۵۰۰۰
ربع‌سکه	۳۰۰۰۰۰	-۵۰۰۰
سکه یک گرمی	۹۳۰۰۰	-
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۷۷۵۰۰	+۵۰۰
یک اونس طلا	۱۷۳۳۶ دلار	+۱۶ دلار

گوشش

محمّدخوش‌چهره:

فردگرایی در تصمیم‌گیری‌ها اقتصاد ایران را به بیراهه برد

رضا غیبی

■ اقتصاد ایران از مسیر توسعه منحرف شده است. این انحراف از منظر اقتصاددانان و کارشناسان اقتصادی تحت تأثیر عوامل مختلفی بوده است؛ عواملی که شاید شاهیت آنها عملکرد سلیقه‌ای دولت‌ها و فردگرایی در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی بوده است. به باور خوش‌چهره، اقتصاد ایران به بیراهه رفته و این گونه رفتارها مسیر توسعه را ناهموار کرده است. وی معتقد است فردگرایی در تصمیم‌گیری‌ها موجب شده برنامه‌های اقتصادی کشور نیز کارایی لازم را نداشته باشند. گفت‌ووی «شرق» با محمد خوش‌چهره را در ادامه بخوانید:

■ این‌طور به نظر می‌رسد که اقتصاد ایران از مسیر توسعه فاصله گرفته است. دلیل این انحراف را در چه می‌بینید؟
آسیب‌شناسی اقتصاد ایران از دو دیدگاه عوامل درون‌زا و بیرون‌زا قابل بررسی است. عوامل درون‌زا شامل نظام مدیریت، تصمیم‌گیری و ساختارها می‌شود که بر کارکردهای اقتصاد اثر می‌گذارد. عوامل درون‌زا را نیز می‌توان در دیپلماسی و چگونگی روابط خارجی، تحریم‌ها و جنگ تحمیلی خلاصه کرد. در چنین شرایطی رسیدن به حد صحیح از عوامل درون‌زا ضرورت دارد تا از این‌سب طریق به خروجی مطلوب در سطح نظام تصمیم‌گیری، سیاست‌گذاری، اجرا و نظارت برسیم چرا که این سطح بسیار مهم‌تر از سطح دوم (همان کارکرد اقتصاد) است.

■ رسیدن به این مهم نیازمند چه اقداماتی است؟

در چنین تحلیلی قطعا نوع و فرآیند تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی بسیار حایز اهمیت است. برای نیل به

این مقصود باید توجه داشت که چه میزان از این تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها در بستر کارشناسی صورت گرفته و مبتنی بر چه اصولی است. اقتصاد ایران از

برنامه‌هایی همچون سند چشم‌انداز، برنامه‌های بلندمدت توسعه‌ای یا بر مبنی از این برنامه‌ها که در قالب برنامه‌های پنج‌ساله توسعه تدوین می‌شود و برنامه‌های عملیاتی سالانه که به برنامه بودجه شهره شده است، بهره می‌گیرد که اگر قابل به خوب بودن و تدوین منطقی و کارشناسی‌شده این سطوح از برنامه باشیم، باید دید که آیا در میان مدیران اجرایی تقید به قوانین و تصمیم‌گیری‌های صورت‌گرفته وجود دارد یا خیر. بنابراین در صورتی که برنامه‌ها اهداف ترسیم‌شده به سرمنزل مقصود خواهد رسید که مدیران اجرایی به آنها اعتقاد داشته باشند.

■ بنابراین این می‌توان بی‌توجهی به برنامه را یکی از عوامل انحراف در توسعه اقتصادی دانست؟
درک صحیح از موارد یادشده آسیب‌های دیگر را نمایان می‌کند. بزرگ‌ترین افت اقتصاد ایران این است که مدیریت کلان کشور به جای آنکه متکی بر فرآیند صحیح سیاست‌گذاری و اجرایی باشد، بیشتر به باورها و سلیق شخصی برمی‌گردد. در چنین فضایی هرگونه تصمیم‌گیری‌ای حول باورهای شخصی، علاری فردی و بدون کار کارشناسی و مطالعاتی شکل می‌گیرد و این ایده‌های فردی است که مقدرات کشور را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد. اتکا به اعتقادات شخصی و فردمحور بودن در تصمیم‌گیری‌ها موجب می‌شود طرح‌ها و برنامه‌ها بدون امکان‌سنجی و پشتوانه عملی و علمی به اجرا گذاشته شود. نمونه بارز این اتفاق را می‌توان در هدفمندی یارانه‌ها و مسکن مهر مشاهده کرد که نه‌تنها هدف موردنظر را محقق نکرد بلکه به آزمون و خطای دیگری با تحمیل هزینه‌های سنگین در اقتصاد بدل شد.

■ مجلس به‌عنوان نهاد قانون‌گذاری و نظارتی چه نقشی داشته است؟

نظام ایران، ظرفیت‌های بالایی از جمله مجلس (با نقض صدساله) دارد. مجلس باید مدافع حقوق مردم و عصاره ملت باشد تا بتواند وظیفه قانون‌گذاری و نظارت خود را به بهترین شکل ممکن انجام دهد. تضعیف مجلس عرصه را برای عملکرد سلیقه‌ای و بر اساس خواسته‌های شخصی دولتمردان بازمی‌گذارد. بنابراین هرچه مجلس ضعیف‌تر شود از میزان تقید دولت به قانون و برنامه‌ها کاسته می‌شود.

■ با در نظر گرفتن عملکرد دولت‌های پس از انقلاب، پیش‌بینی شما از روند برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری‌های کلان اقتصادی چیست؟

توجه داشته باشید که پس از پایان جنگ و در دولت سازندگی و اصلاحات نیز عملکرد سلیقه‌ای وجود داشته است. نکته‌ای که باید در اینجا به آن اشاره کرد، میزان این اعمال سلیقه در دوره‌های مختلف و روند افزایش آن در سال‌های اخیر است و پیش‌بینی می‌شود در سال‌های آتی نیز روند افزایش آن حفظ شود. به‌طور کلی می‌توان گفت در سال‌های اخیر ضرب آسب‌پذیری اقتصاد به‌دلیل تحمیل شرایط و ایده‌های شخصی بیشتر شده و این موضوع، هزینه‌های نظام تصمیم‌گیری و نحوه تخصیص منابع و امکانات را با چالش مواجه می‌کند. اتفاقی که در ضعف ارکان‌های تصمیم‌گیری، مشورتی و نظارتی تأثیرگذار بوده و شتاب بیشتری به خود گرفته است.